

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De varijs super hoc carnalium opinionibus, An ea quæ scit semel Deus vel
præscit, semper sciāt vel præsciāt, & semper scierit & præscierit. F.G

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

suas & volentes disputare de Dei profundō, ve
sunt in profundum, dicentes animas in cœlo an
conuersatas, & ibi aliquid boni vel mali egisse,
ap meritis ad corpora terrena detrusas esse: hoc
tē respuit Catholica fides propter euidentē Apo
stoli sententiam qua ait: Cum nōdum nati essem
aut aliquid boni vel mali egissent, &c. Meliore
ergo fidēlis ignorantia, quam temeraria scientia.
Elegit ergo eos quos voluit gratuita misericō
dia, non quia fidēles futuri erant, sed ut fidēles
sent: eisq̄ gratiam dedit: nō quia fidēles erant, se
ut fierēt, ait n. Apost. Misericordiā consecut⁹ sum
ut fidēlis essem: non ait, quia fidēlis eram. Datu
quidem & fidēli, sed data est etiam prius ut esset
fidēlis. Ita etiam reprobāvit quos voluit, non pro
pter futurā merita quæ praeuideret, vēritatē
men rectissima, & à nostris sensibitis remota.

Questiō.

Sed quæritur: Vtrum sicut dicitur elegisse quid
dam ut boni fierēt & fidēles, ita etiam concedi
debeat reprobasse quosdam ut mali essent & infi
delēs, & obdurare ut peccent: quod nullaten⁹ cō
cedi oportet. Non enim reprobatio ita est causā
mali, sicut prædestinatio est causa boni: neq; ob
duratio ita facit hominem malum, quemadmo
dum misericordia facit bonum.

An ea quæ semel scit Deus vel præscit, semper sciat & p
sciāt, & semper scierit vel præscierit.

Præterea considerari oportet, vtrum ea omnia
quæ semel scit vel præscit Deus, semper scit & scie
rit, ac præsciat & præscierit, an olim scierit vel pr
scierit, quod modo non scit vel præscit. De præscī
entia primo respondemus, dicentes: multa eum
præscisse quæ modo non præscit: cum enim eius
præsciētia nō sit nisi de futuris, ex quo illa q̄ futu
ra erat præsentia fiunt vel præteriūt, sub Dei pr
sciētia esse desinunt, sub scientia vero semper sunt.

Prae-

*Aug. in li.
retract. i.
Cap. 23. ad.
finem.*

Responsio:

Praesciuit ergo De^o omnia ab æterno quæ futura erant, neq; præscire definit, nisi cum futura esse definit. Neque cum præscire definit aliqua quæ ante præsciebat, minus ea noscit quam ante cognoscerebat. Non enim dicitur ex defectu scientiæ Dei quod aliqua præscierit aliquando, quæ modo non præsciat, sed ex ratione verbi quod est præscientia: Præscire enim est ante scire aliquid, quam fiat. Ideoq; non potest dici Deus præscire, nisi ea quæ futura sunt.

Hic de scientia, dicens Deum semper scire quæ semel sicut.

G

DE scientia autem aliter dicim^o. Scit n. De^o semper omnia quæ aliquando scit: omnem enim scienciam q; aliquando habet, semper habuit, & habet, & habebit. Ad hoc autem oppositur ita, Olim sciuit hunc hominem nasciturum qui nat^o est, modo non scit eum nasciturū: sciuit ergo aliquid q; modo non scit. Item, sciuit mundū esse creandum modo non scit eū esse creandum: aliquid ergo sciuit quod modo non scit: & alia huiusmodi infinita dici possunt. Sed ad hoc dicimus q; idem de nativitate huius nominis, & mundi creatione, nunc etiā Solutio. scit, q; sciebat antequam fierent, licet tunc & nūc hanc scientiam eius diuersis exprimi verbis oportet. Nam quod futurum erat, nunc præteritū est. Ideo q; verba cōmutanda sunt ad ipsum designandū. Sicut diuersis temporibus loquētes, eandem diem modo per hoc adverbium cras designamus, dum adhuc futura est: modo p̄ hodie dum præsens est, modo per heri, dū præterita est. Itaq; antequam crearetur mund^o, sciebat De^o hunc creandū: post q; creatus est, scit eū creatum: nec est hoc scire diuersa, sed omnino idē de creatione mundi. Sicut antiqui patres crediderunt Christum nasciturum & moriturū, nos autem credim^o eum natū & mortuum, nec tamē diuersa credim^o nos & illi, sed ea-

Q. 3 dem.

dem. Tempora enim, vt ait Aug. varia sunt, & loqua-
deo verba sunt mutata non fides. Indubitantes di-
ergo teneamus Deum semper omnia scire, quæ hoc po-
liquando fecit.

DE OMNIPOTENTIA DEI, VBI P RIV
CONSIDERATVR QVARE DICATUR
omnipotens.

DISTINCT. XLII.

*De potentia
Dei in com-
paratione
ad possibilia
qua posse.*

*Ques. 97.
ad princip.*

NVN de omnipotentia Dei agendum est, vb-
prima consideratio occurrit, quomodo vere
Deus dicatur omnipotens: an quia omnia possit,
an tantum quia ea possit quæ vult. Quod n. Deus
omnia poscit, pluribus authoritatibus compro-
batur. Ait enim Augustinus in libr. quæst. vte-
ris ac nouæ legis: Omnia quidem potest Deus, sed
non facit, nisi quod conuenit veritati eius & iusti-
tiae. Idem in eod. Potuit Deus cuncta facere simul,
sed ratio prohibuit, id est, voluntas. Rationem
nempe ibi voluntatem Dei appellavit, quia Dei
voluntas rationabilis est & equissima. Fatendum
est ergo Deum omnia posse.

Quomodo dicatur Deus omnia posse cum nos multa
possimus, quæ ipse non potest. B

Responso.

SED queritur quomodo omnia posse dicatur, cū
nos quædam possimus quæ ipse non pōt. Nō po-
test n. ambulare, loqui, & huiusmodi, quæ à natu-
ra diuinitatis sunt penit' aliena, cum horum in-
strumēta nullatenus habere queat incorporea &
simplex substātia. Quib' respōdendum arbitror,
quod huiusmodi actiones, ambulatio scil. & locu-
tio, & huiusmodi, à Dei potentia alienæ non sunt,
sed ad ipsam pertinent. Licet n. huiusmodi actio-
nes in se De' habere non possit, non n. pōt ambu-
lare vel loqui & huiusmodi, eas tamen in creatu-
ris potest operari, facit n. vt homo ambulet, &
loqua-